

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števi se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števi po 5 nč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. osmrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Pisane se izključno le upravi „Edinosti“. Plačilo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnjenih naročnin, se upravlja ne oziroma naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ štampa: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON 11-57.

DRŽAVNI ZBOR.

Zopet lepo vreme.

DUNAJ 19. (Izv.) Za zbornico je bil današnji dan velevkritičen in izredno pomemben. Nevarno gibanje v strukturi parlamenta je ves dan vznemirjalo politično javnost. Med tem pa je zbornica dovršila izredno važno nalogo in začela z novim delom, ki je znamenite važnosti za obrambno silo države.

Zbornica je namreč sprejela danes službeno pragmatiko za državne uradnike in uslužbenice v drugem in tretjem branju v razveseljivem soglasju in ob živahnem odobravanju cele hiše in to splošno v smislu odsekovih predlogov, pri čemer je posebej treba poudarjati, da je bila sprejeta tudi določba, da službena pragmatika stopi v veljavo s 1. julijem t. l.

Zbornica se je tu ozirala pred vsem na upravičene želje in zahteve uradništva in uslužbenstva, ne upa na želje vlade, kakor je sploh znano, da obstoji v tem pogledu veliko nasprotje med nazori parlamenta in pa nazori ministrov. Poslednjim mora biti ta votum parlamenta najresnejši moment, da morajo popustiti v marsičem in v marsičem privoriti svoje nazore, ako nočejo pripraviti državnega uradništva in uslužbenstva ob sedove velikega dela, ki ga je izvršil ljudski parlament v korist temu uradništvu in uslužbenstvu.

Ko je zbornica sklenila na to, da ostane odsek za socialno zavarovanje v permanentni, se je začela razprava o brambni in deželnoobrambni predlogi. Med drugimi sta mogla priti že danes na vrsto dva jugoslovanska govornika, poslanca Blankini in dr. Žitnik, ki sta izrekla markantne kritične besede o predlogi.

Posl. Blankini je posebno ostro govoril proti 4 letni službi, ki jo določa tudi novi zakon dalmatinskemu prebivalstvu v vojni mornarici.

S posebno napetostjo je vse sledilo dogodom, ki so se vršili v kuluarjih in klubskih prostorih, kjer se je odločevala usoda kabineta in enotnega češkega kluba.

Sejno poročilo.

Zbornica je sprejela službeno pragmatiko v drugem in tretjem branju. (Odobravanje in ploskanje), nakar je predlagal češki radikalec Choc, naj se z ozirom na nejasni politični položaj zaključi seja in odgodi razprava o brambni predlogi. Predlog je bil odklonjen.

Ko je bil nato proglašen odsek za socialno zavarovanje za permanenten, se je začelo drugo branje brambnih predlog. Razpravo je otvoril poročevalec dr. Sommer, ki je poudarjal, da nihče ne more prevzeti odgovornosti, da bi se brambne predloge ponovno izpostavile viharji atmosferi ogrskega parlamenta. — Opozarjal je na olajšave v vojaški službi, ki jih določa novi zakon.

V imenu nemškega „Nationalverbanda“ je izjavil posl. Gross, da bodo Nemci glasovali za predlog z ozirom na uvedbo dveletne vojaške službe in druge olajšave, zlasti pa z ozirom na ojačenje armade in zaveznike in hvaležnost dolžnosti napram Nemčiji.

PODLISTEK

Vitez iz Rdeče hiše.

(Le chevalier de Maison Rouge). 117
Roman iz časov francoske revolucije. — Spisal
Aleksander Dumas star.

Se nikoli ni kak obraz vzbujal toliko spoštovanja; Marija Antoinetta ni bila še nikoli veličastnejša in bolj kraljevska, nego v tem trenutku. Ni poslušala opominov župnika Girarda, ki jo je spremljal proti njeni volji; njen obraz se ni oziral niti na desno niti na levo. Misel, ki jo je obvladovala, se je zdela neomahljiva kakor njen pogled. Ne-premislila in trdno je stala na vozu, ki se je neprenehoma stresal na razoranem tlaku; podobna je bila mramornatemu kipu, ki ga peljejo na vozu, samo da so se temu kraljevskemu kipu svetile oči in da so njeni kratki lasje vihrali v zraku.

Na množico, ki je šla tristotisoč gledalcev, je legel mrtvaški mir. Na mestu, kjer sta stala Lorin in Maurice, se je kmalu začelo, kako je zaškrpala os rabelskega voza in kako sta sopihala konja. Voz se je ustavil na morišču.

Kraljica je zopet uprla svoje ponosne

Posl. dr. Žitnik je izjavil, da bo njegov klub glasoval za predloge vključno njihovim treditom. Zahteval je skrajšanje službene dobe pri konjici.

Posl. Blankini je govoril proti 4-letni službi pri vojni mornarici in v enakem smislu tudi posl. Spadaro, ki je poudarjal, da se ne more zahtevati od Istre, za katero se država tako malo briga, da bi dajala večinoma svoje ljudi v 4 letno mornarično službo.

Križa rešena.

Volk sit — ovca cela.

DUNAJ 19. (Izv.) Še pozno popoldne se je zdelo, da se križa ne bo dala rešiti drugače, kakor z odstopom celega kabineta. Vzlic temu, da je ministrski predsednik grof Stürgkh prevzel nalogo, da stavi Poljakom nove predloge, ni bilo videti nikakega izhoda, ker se je Poljsko kot se vedno oklepalo svoje podane izjave, da ne zaupa ministru baronu Heinoldu in da noče imeti nikakih stikov več ž njim.

Tu je nastopil kot posrednik slučajno se na Dunaju mudeči češki namestnik knez Thun, ki je nagovarjal Čehe in Nemce, naj vplivajo na Poljake, da izpremenijo svojo nevarno taktiko, ker bi strmoglavljenje barona Heinolda, ki je največji pospeševalec češko-nemške upravne akcije, imelo lahko najnevarnejše posledice za to akcijo. Z ozirom nato so Čehi in Nemci priporočali Poljakom spravljivost in opustitev nevarne igre, za katero ni zagotovila, da bi imela ugoden izid za Poljake.

Zdi se, da so Poljaki tudi sami uvideli, da so se prenagli in da njihovo početje ne uživa simpatij parlamenta, katerega velike stranke z ozirom na itak nejasni in labilni položaj nikakor ne žele političnih komplikacij. Zdi se, da so prišli poljski politiki do spoznanja, da bi pot, ki so jo nastopili, lahko povedla poljski klub tudi v opozicijo, v kraje, kamor že celih 50 let ni stopila poljska noga.

Naenkrat je napetost popustila in na obzorju so se pojavile modre lise, ki so se širile vedno bolj, ko je oblake predrla sonce, deus ex machina, knez Thun.

Poljaki so obrnili bržljo, češ da je njihova akcija bolj naperjena proti vladarju, kakor pa proti Heinoldu, ki je le izvrševalec vladarjeve volje. Modrost Thunova je bila pač hčerka dr. Leonova.

Zvečer je parlamentarna komisija poljskega kluba sprejela Stürgkhove propozicije, po katerih dobe Poljaki novo cesarjevo priznanje in bo Heinold moral prositi odpustitve. Poljski klub bo jutri zopet našel zaupanje do ministra, ki ga je izgubil večerja. Stem je torej križa rešena in ostane edino le še parlamentarni dogovor, ki pravi, da so Poljaki zahtevali glavo ministra Heinolda kakor Salome glavo Janeza Krstnika v srebrni skledi, pa so se odrekli glavi in se zadovoljili s — srebrno skledo.

Razbitje enotnega češkega kluba.

DUNAJ 19. (Izv.) Enotni češki klub se je danes razbil. Zvečer so narodni socialci zahtevali v plenarni seji, naj celotni klub glasuje proti brambni predlogi, toda predlog je bil odklonjen z 41 proti 22 glasovom, nakar je predlagal posl. Klofač, naj se enotni klub razdruži in ustanovi nova formacija, ki bo omogočala skupno delo vseh čeških strank v narodnih zadevah. Po burni

oči na množico. Zopet je uzrla bledega mladega moža, ki ga je bila že videla stati na topu in ki je stal sedaj na nekem ogelnem kamnu. Tudi s tega mesta ji je pošiljal spoštljive pozdrave, kakor prej, ko je zapuščala ječo; nato je skočil s kamna.

Kraljica je previdno stopila z voza; podpiral jo je rabelj Sanson, ki je ravnal z njo zelo obzirno do zadnjega hipa.

Ko je stopala po stopnicah na morišče, se je nekaj konj splašilo, nekatere straže in vojaki so jeli omahovati in izgubljati ravnotežje. Nato je bilo videti, kako je nekaj kakor senca smuknilo pod morišče; toda kmalu je zopet nastal mir; v tem slovesnem trenutku ni nihče hotel zapustiti svojega mesta; nihče ni hotel prezreti niti najmanjše posameznosti velike žalosti, ki se je imela dovršiti. Vse oči so se uprle v obsojenko.

Kraljica se je že nahajala na morišču. Duhovnik je še vedno govoril z njo; neki pomočnik jo je polagoma potiskal naprej, nekdo drug ji je odpel ruto, ki ji je zakrivala rame.

Marija Antoinetta je začutila, kako se je dotaknila brezčastna roka njenega vratu. Burno se je okrenila in stopila na nogo Sansonu, ki se je pripravljal, da jo priredi na usodno desko. Kraljica sploh ni opazila tega.

debat je bil prvi del predloga odklonjen z 39 proti 17 glasovom, drugi del pa sprejet, nakar so narodni socialci prijavili izstop, sledi jim pa gotovo tudi Masarykova skupina, ki se noče vezati na sklep kluba v zadevi brambne predloge.

Anulacija prvega ženskega mandata.

PRAGA 19. (Izv.) Namestnik knez Thun je pisal deželnemu odboru, da namerava odkloniti poslanski certifikat prve za poslance izvoljene ženske Vikove Kunčticke.

Zaradi špijonaže.

VIDEM (Italija) 19. (Izv.) Pri Pordeonu so aretirali zaradi dozdnevne špijonaže tri Inmoščane, ki so pripluli z zrakoplovom „Tirol“ preko Alp.

Nameravan atentat na prestolonaslednika.

IGLAVA 19. (Izv.) Ko se je danes odpeljal prestolonaslednik iz Iglave, kjer je bil gost grofa Harracha, v Konopišt, je policija aretirala več mladih ljudi, ki so prišli iz Holandske in so imeli očitno namen, uprizoriti atentat na prestolonaslednika.

Vojaški oproti poslancem.

BUDIMPEŠTA 19. (Ogr. biro.) Danes popoldne je zopet vojaški kordon zadržal opozicijske poslance, da niso mogli v državni zbor, nakar so se korporativno odstranili.

Tiranske določbe opravičnika ogrske zbornice.

BUDIMPEŠTA 19. (Ogr. biro.) Danes je predložil ministrski predsednik pl. Lukacs državni zbornici zakonski načrt, ki določa:

— o pride v sejno dvorano poslanec, ki je po sklepu zbornice začasno izključen od seje in vključ predsednikovemu pozivu ne zapusti dvorane, more zbornica zadevo brez debate z navadnim glasovanjem odkazati pristojnemu odseku. Odsek sklepa potem tekom 24 ur in razsodi v slučaju neposlušnosti, da dotični poslanec izgubi mandat.

Če je poslanec izgubil na tak način mandat, ne more v dotičnem zasedanju biti več izvoljen za poslanca. Zakon stopi v veljavo z dnem proglašitve.

Iz Turčije izgnani Italijani.

CARIGRAD 19. (Kor.) V zadevi Italijanov, ki niso bili izvzeti od pregnanstva in so še ostali v Carigradu, je izjavil perski guverner danes zjutraj nemškemu konzulatu, da bodo aretirani in da bodo ravnali z njimi kot z vojnimi ujetniki. Po raznih posredovanjih se je sklenilo, da naj Italijane policija aretiraj in jih izroči nemškemu konzulatu. — Konzulat jih bo izročil italijanski bolnišnici, kjer ostanejo toliko časa, da dobe ladjo za odpotovanje. Skoraj vsi italijanski delavci v carigraskem okrožju so že odpotovali, ostalo jih je le okoli 100.

Nemiri v Albaniji.

CARIGRAD 19. (Kor.) Notranje ministvo naznaja, da so turške čete dne 14. t. m. nemoteno dospale v Has v dijakovskem okraju. V tem okraju se še vedno zbirajo Albanci. Voditelji nemirnežev v juniku so pobegnili. — Oblasti jih zasledujejo.

Polom velike eksportne trdnice kave.

RIO DE JANEIRO 19. (Kor.) „Agence Havas“ poroča, da je prišla v konkurz velika eksportna trdnica kave „Compania

Sanson je takoj odmaknil nogo „Oprostite, gospod,“ je dejala kraljica, nisem storila nalašč.

To so bile zadnje besede, ki jih je izgovorila cesarska hči, francoska kraljica in vdova Ludovika XVI.

Na Tuilerijah je ura odbila četrtina eno, ko je duša Marije Antoinette odhajala v večnost. Grozen krič, krik, ki je združeval v sebi vse strasti: veselje, strah, žalost, upanje, zmagoslavje, spravo, je kakor vihar preglasil drug slaboten vzklík, ki se je začel pod moriščem.

Slišali so ga samo orožniki, četudi je bil slaboten; stopili so par korakov naprej. Množica se je vsled tega izvila iz stiske in se kakor reka razlila po prostornem trgu, porinila gledalce, ki so stali ob strani, v ozadje, razkropila straže in prodrla naravnost k vzhodni morišču. Vsakdo je hotel videti od blizu zadnje ostanke kraljestva, ki so je smatrali na francoskem uničeno za vedno.

Toda orožniki so iskali nekaj drugega; iskali so senco, ki je prestopila njihove vrste in ki je smukala pod morišče. Kmalu sta se dva vrnila in držala za vrat mladega moža, ki si je pritiskal na srce neko ok-

exportadore Barboca & Co* v Santosu. Ta polom zna znatno vplivati na zunanje trge. Wolfomemu biroju se o tem dodatno poroča, da je bilo že večeraj govora o konkurzu. Misli se pa, da evropski trgi ne bodo trpeli izgube. Hamburške trdnice že nekaj časa niso bile v zvezi z omenjeno trdnico.

Moška podružnica C. M. Družbe.

(Poročilo podružničnega tajnika na XXVII. občnem zboru.)

V prihodnjem letu bi rabili najmanj šolski sobi za V. deški in VI. deški razred na Acquedotto, a za sedaj imamo zagotovljeno le eno sobo. Radi tega bo moral V. razred deške šole odpasti. Odbor se je trudil, da bi dobil prostor tudi za ta razred, a je bil trud brez uspeha. Za razširjenje te šole je treba kaj ukreniti na vsak način, sicer bo šola nepopolna in starši ne bodo pošiljali otrok vanjo.

Slavnemu občnemu zboru podajam tu kratek pregled o šolskem obiskovanju na naših zavodih:

	začetkom leta	koncem
Sv. Jakob, deška	721	697
deklška	463	455
Acquedotto	341	335

Skupaj 1525 1487

Smelo pa trdim, da bi imeli še okrog 200 otrok več na šoli, ako bi imeli več prostora. Če bi se pa agitacija pri malo zavodnih Slovenceh povečala, bi se to število podvojilo, a pri itak že velikih troških za vzdrževanje šole in učiteljstva pa naša družba ne more dramiti in vabiti zaspanih Slovencev s kosmi, čevlji, obleko in drugimi stvarmi, da bi pošiljali tudi oni svoje otroke v šolo, v katero spadajo: Slovenski otrok v slovensko šolo!

Kar je otrok na naših šolah, so našega naroda in pohajajo v naše zavode po zahtevi preje citiranega izreka. Kot odrasli može in žene se bodo zavdali svoje narodnosti ter kot taki, uporno, vršili tudi svojo narodno dolžnost. Mi pa z ozirom na to dejstvo podpiramo družbo, da nam vzgoji čim več mož Slovencev — značajev!

Dolžnost vzdrževati to šolo bi po vsej pravici pripadala državi. Res je ona storila nekaj, a to je malenkost v primeri s tem, kar je storila že drugim narodom, a niti tega ne bi imeli, ako ne bi imeli državnega posl. dr. Rybářa, ki se je in se bo vedno trudil, da se družba razbremeni.

Dovolite mi še par besed o drugem podrobnem delu.

Število članov se je letos malo pomnožilo, to pa zato, ker se je ustanovilo več podružnic in to tudi v mestu, ki prav pridno nabirajo člane.

Članov je bilo:

Pokrovitelj	53
Ustanovnikov	46
Letnih članov	155

Skupaj 254

Družbeno vodstvo priporoča vedno razpečevanje blaga, ki se prodaja v njeno korist. — Naš odbor se v to agitacijo ni spuščal, pač pa se je prodalo okrog 60.000 narodnih kolkov, ki jih je imel v zalogi tajnik, dočim se razglednice, bodi velikonočne, bodi božične, niso mogle med našim občinstvom udariti.

V zabavne prireditve v korist družbe se podružnica v mestu ni spuščala, deloma

vavljeno ruto. Sledil mu je španski psiček in milo civilni.

„Smrt aristokratu! Smrt izdajcu!“ so zavpili nekateri izmed množice in kazali s prstom na mladega moža; „pomočil je ruto v kri Avstrijanke, ubijte ga!“

„Večni Bog!“ je dejal Maurice Lorin, „ali si ga spoznal? Ali si ga spoznal?“

„Smrt rojalistom!“ so ponavljali besneži, „vzemite mu ruto, ki si jo hoče ohraniti kot svetinjo, iztrgajte jo!“

Ponosen nasmeh je zaigral na ustnicah mladega moža. Odpel si je srajco, razgalil svoje prsi in spustil ruto iz rok.

„Gospodje,“ je dejal, „te krvi ni prelila kraljica, temveč jaz; pustite me, da umrem v miru.“

Na levi strani prs mu je zazijala globoka rana. Množica je zakričala in se umaknila. Nato se je mladi mož polagoma zgrudil na svoja kolena in gledal proti morišču, kakor gleda mučenec proti nebu.

„Vitez iz Rdeče hiše!“ je šepnil Lorin Mauricu.

„Zbogom!“ je jecljal mladi mož in nagnil glavo blaženo se smehljaje, „zbogom, na svidenje!“

In izdihnil je svojo dušo sredi začudenih stražnikov.

(Dajte.)

ker te prireja z dobrim uspehom ženska podružnica, v okolici pa kaj takega ne kaže prireditelj, ker imajo sedaj že v vsakem kraju na Tržaškem svojo podružnico.

Pač pa so posamezni odborniki drage volje sodelovali na tradicionalnem plesu slovenske mladine, ki je tudi letos prinesel družbi nekaj tisočakov.

Posebno pohvalno naj pa omenim tu sklep hrvatske mladine, ki je v minoletem letu od svoje običajne polovice čistega dobička odstopila znaten del naši družbi in to s posebnim ozirom na to, da je slovenska mladina poklonila svoj del stavbenemu fondu. Vrii slovenski in hrvatski mladini priskrba hvala, ob enem z željo, naj tudi v bodoče požrtvovalno deluje na narodno-obrambenem polju!

S posebno pohvalo omenjamo tudi našega drobitarja, protidrobitarja ter skupine bančnih uradnikov. Tudi njim srčna hvala!

Na kratko še majhen pregled delovanja stavbenega odbora. Temu je družba sv. Cirila in Metoda poslala v pregled nove načrte gosp. arhitekta Costaperarie, katere je odbor pregledal in priporočal v odobritev.

Sklepalo se je tudi glede kurjave. Odbor se je postavil na stališče, da je iz zdravstvenih ozirov in radi snage najbolje uvesti centralno kurjavo. Temu je pritrdil tudi osrednji odbor ter sprejel naš predlog in oddal delo neki češki tvrdki.

Radi notranje oprave se je odbor posvetoval v večih sejah ter je soglasno priporočal moderno in notranjosti primerno šolsko opravilo, čemur je glavno vodstvo tudi pritrdilo.

Odbor je prepričan, da bomo imeli moderno in lepo urejeno šolo, ki nam bo v čast in ponos, obenem bo nas pa spominjala na dolžno hvaležnost napram naši dični družbi.

Sedaj, ko sem podal kratko sliko delovanja podružnice, dovolite mi, da vsem dotičnim gg, ki so nas blagohotno na ta ali oni način podpirali na tem rodoljubnem delu, izrečem našo najiskrenejšo zahvalo; uredništvu lista „Edinosti“ pa še posebno zahvalo za objavljane društvenih oglasov in za priobčevanje izkazov darov.

Vse naše člane pa prosimo, naj ohranijo družbi svojo naktjenost ter se je čestokrat spominjajo po njenem geslu:

Mal položi dar
domu na oltar!

Petletnica društva slovenskih agronomov „Kras“ na Dunaju.

Društvo slovenskih agronomov „Kras“ na Dunaju priredi v soboto 22. t. m. v restavraciji Jaitner XVIII. Ladenburggasse petletnico svojega obstoja. Tega slavlja ne more obhajati v slogu, kakor so to lahko storila druga naša bratska akademična društva ob priliki raznih svojih jubilejev.

Dasi ne tako malo važno društvo, je bilo vendar ves čas svojega obstoja malo upoštevano in to pri krogih, ki so bili največ poklicani za to, da podpirajo društvo, ki ima vzgajati našemu po večini poljedelskemu narodu bodoče strokovne voditelje. To osamelost od strani agrarnega razumništva je naša organizirana agronomska akademična mladina vsikdar čutila in vedno pogrešala svetlovalcev in voditeljev, ki bi ji kazali smer v bodočnost. Naše društvo je vsled požrtvovalnosti svojih članov, zlasti njegovih ustanoviteljev sicer vedno povoljno gmotno izhajalo, ne vedno sijajno, pač pa toliko, da se je v petih letih znatno povzdignilo. V bolj skromnem gmotnem položaju prirejamo to petletnico, ne toliko, da proslavimo svojo minolost in povzdignemo naše delo, pač pa, da s to priložnostjo opozorimo one kroge, ki bi morali biti zainteresirani na obstoj takega društva, da je pri nas volje dovolj in tudi zasnovanih načrtov. Ta petletnica bodi prehod v novo dobo, v kateri bomo združeni z agrarnim razumništvom stopali naprej skupno do naših smotrov v eni vrsti.

Zato vabimo na to naše slavlje vse naše člene g. starešine, vsa bratska društva in sploh vse, ki se zanimajo za prospah in procvit strokovnega agronomskega društva „Kras“.

Za odbor:

Wisjak Rudolf, Bertini J. (?)
tč. podpr. tč. tajnik.

Domače vesti.

Obletnica smrti cesarja Maksimilijana. Včeraj je bila 45. obletnica smrti nadvojvode Maksimilijana, cesarja mehkanskega. Ob tej priliki se je darovala v miramarski kapeli maša zadušnica, kateri je prisostvoval princ Oton Windschgratz in osobe miramarskega gradu.

Imenovanja v finančni službi. Imenovana sta za finančna komisarja dosedanja provizorična komisarja Mario Trevisini in Evgen Teodorović; za provizoričnega komisarja: konceptist dr. Giorgio Rocco; za

konceptista v X. čin. razr. provizorični fin. konceptist: Oskar Fellner; za provizoričnega konceptista praktikantha dr. Seb. Calucci in Edvard Dougan; za komisarje fin. straže I. raz. „ad personam“ so bili imenovani komisarji II. raz.: Mirko Fischer, Henrik Tschernich, Fran Capitanio in Martin Heinz.

Nadomestna deželnozborna volitev v Puli. Kakor je „Edinost“ od 18. t. m. že poročala med brzojavnimi vestmi, je nadomestništvo na dan 23. t. m. določeno nadomestno volitev za deželni zbor odložilo na 28. julija t. l.

Ta odredba nadomestništva jasno kaže, kake nekorektnosti so se godile ne samo pri sestavi volilnega imenika, ampak — kar je celo bolj važno — pri vpisovanju davčnih zneskov v volilni imenik s strani davčnih uradnikov.

Mi smo že v dveh izdanih navedli imena teh gospodov in obenem zahtevali, da se proti njim uvede stroga preiskava.

Kakor pa se nam zadržuje, je oblast že pričela strogo preiskavo proti njim in je torej upati, da jih doseže roka pravice. Ne bo torej nič koristilo, da jih včerajšnji „Giornaleto“ jemlje v zaščito ter jih z vsemi sredstvi brani in opravičuje njihovo delo.

Da so to gospodje kamorasi in da so postopali nekorektno v korist kamorasiški stranki, je dokazano že s tem, da jih „Giornaleto“ brani z vso verno.

Radi odložitve volitev se prične vsa procedura zopet od začetka. Vsem onim našim pa, ki se do danes niso brigali za svojo volilno pravico, je dana prilika, da zamujeno popravijo.

Sploh smo opazili, da je v naši stranki premalo življenja, ker se zanašajo drug na drugega. Treba je torej delati s podvojeno silo in to tembolj, ker so Italijani postavili za kandidata v osebi dr. Antichevicha moža, ki je poznan kakor zelo dober zdravnik v tukajšnji bolnišnici. Italijani so prefirani in so proglasili ravno tega moža, računajoč, da ga bo — kakor zdravnik — volilo tudi več ali manj naših volilcev. Torej na delo s podvojeno silo!

Italijanska — kultura. Pišejo nam: Tudi jaz sem minole nedelje, na povratku s slavnosti na Opčinah, moral gledati, kako izgleda ista italijanska, toči hvaljena in proslavljana... kultura! Na Acquadottu je kar cela množica ljudi drla za enim samim človekom. Mladenič je dirjal, kolikor so ga le noge nesle, proti ulici Molin grande, oziroma Rossettijevemu spomeniku. Tu ga je vzel v zaščito redar štev. 153, ki je s pomočjo drugega redarja zavrnil druhal kakih 100 glav.

In vzrok? Mladenič je sedel v kavarni Eden. In čim ga je nekdo opazil in pogodil, da je Slovenec, že so planili nadenj in mu začeli groziti, in bog ve, kaj bi se mu zgodilo, da se ni odtegnil z begom. Niti klobuka — ki mu je bil padel z glave — ni mogel pobrati in ga je moral pustiti na torišču italijanskega — junaštva. Redar je spremljal mladeniča, ki se je hotel vrniti v kavarno po klobuk. Ko pa sta dospela do kavarne, se je nabrala še večja množica. Stopila sta v kavarno in redar je vprašal natakara, kaj da se je zgodilo. In natakara je odgovoril z ostrim glasom proti mladeniču: Vi ste prišli v kavarno govorit — slovenski. To je čula italijanska mladina in prav bi se vam bilo zgodilo, da Vas je množica naklestila. — Pobalini so hrupno ploskali „kulturnemu“ natakaru in klicali bravo, bravo. Redar mu pa je velel, da ga priglasi aretiranim, ako bo tako govoril, ter mu je rekel: Namesto da bi mirili, pa še ščuvate! Sami izizivate spopade v lokalu, potem pa zavete redarje, ki naj bi prišli uboge in zlostavljene ljudi. Takoj izročite klobuk!

To je oplašilo natakara, da je izročil mladeniču klobuk. Redar pa je spremljal mladeniča proti Sv. Ivanu, ali spremljala ga je tudi množica in ga — pozdravljala z živžiganjem.

Tako izgleda italijanska — kultura!!

Razpisana služba. Pri koprskem okrajnem sodišču je razpisana služba sluga. Zahteva se znanje deželnih jezikov. Prošnje do 23. julija 1912 predsedstvu deželnega sodišča v Trstu.

Pri C. kr. deželnem sodišču v Trstu ste razpisani dve službi sodnih slug. Zahteva se znanje deželnih jezikov. Prošnje do 19. julija 1912.

Kdo je bolj gladek? Iredentarsko glasilo pravi, da so Dalmatinci prišli v Trst, ker nimajo v Dalmaciji kaj jesti! Gotovo je tudi v Dalmaciji revežev, a toliko jih ni, kolikor jih imajo Lahi v sami Furlaniji. Mi pa Lahom nočemo očitati siromaštva, ker se nam — ki smo polni raznih bank in milijonarjev — (kakor pišejo o nas iredentisti) gabi lahonsko lažilberalno predbacivanje siromaštva.

Dalmatinci imajo doma in v Trstu kaj jesti in piti. Da pa so prišli v Trst, je znak, da so trgovci, ki si znajo pomagati. Vi kontrolirajte svoje lačneže, ki jih je tu nad 40.000 in pustite Dalmatince pri miru — ker so Dalmatinci tu doma, med tem ko so

Lahi le pritepenci, ki odjedajo tu kruhi domaćinom!

Mi ne pišemo radi v tem tonu, ali molčali ne bomo, ko drugi žalijo naše brate. Pazite, iredentisti, da vam Dalmatinci ne pokazejo, kako se ne sme žaliti naroda le zato, ker si pomaga in pošteno služi komad kruha!

Slovenski delavci! Niti mesec dni nas ne loči več od dneva, ko posetimo naše sotrpine, naše goriške tovariše. Dne 14. julija se popeljemo s posebnim vlakom v Gorico.

V Gorici se bo vršil takoj, čim dospemo tjakaj, velik manifestacijski shod in obhod po mestu z godbo in društveno zastavo na čelu. Popoldne veselica. Pri obhodu in veselici bo svirala godba NDO. Natančni spored objavimo. Kdor se želi izleta udeležiti, naj se blagovoli zgledati v uradu NDO, ul. Sv. Franciška št. 2.

Zbirka 50.000 kamenčkov. Do sedaj je nabranih: 2736+3600=6336 kamenčkov po 2 vinarja. G. N. N. je daroval 10 knjig, g. Klinar 1 knjigo. Kdor želi bloke za razprodajo, jih dobi pri slugi „Slov. Čitalnice“. Odbor akad. dršt. „Balkan“.

Kmetijski izlet v Pazin preložen. — Izlet v Koper! Kmetijska družba za Trst in okolico naznanja vsem tistim, ki so se javili za nedeljski poučni kmetijski izlet v Pazin, da se preloži ta izlet na poznejši čas, ker se je priglasilo premajhno število zanj. Pač pa priredi družba isto nedeljo (23. t. m.) popoldne enak izlet v Koper, kjer si ogleamo vzorno urejeni zelenjadni vrt in mnogo drugega, kar bo posebno zanimalo naše vrtnarje in je zvezano s prav malenkostnimi stroški in majhno zamudo časa. Skupen odhod s parnikom iz Trsta ob 3 pop.

Rojanska ljudska knjižnica. Kdor ni še vrnil izposojenih knjig, naj jih nemudoma odpošlje vratarici otroškega vrtca CMD, da se izogne neprijetnostim.

Knjižničar.

Stavka delavcev proti delavcem. Prejeli smo: Pri stavbi „Avgust Mosco“, kjer so socijalni demokrati v ponedeljek popoldne stavkali, je vladal včeraj popoldni mir. Med delavci ni bilo pretepa. Delajo vsi socijalni demokrati in člani NDO. „Socijalni demokrati so pa s to izkušnjo spoznali svojo organizacijo. Jeze se, ker niso v ponedeljek popoldne ničesar zaslužili, od organizacije pa tudi nič niso dobili podpore, kakor smo poročali že včeraj. Stavka proti delavcem se mora ponesrečiti. Stavkajte raje proti kapitalistom, ne proti delavcem! Delavci sedaj ste spoznali svoje sovražnike! Socijalni demokrati, ki so vam hoteli odjesti kruh s pomočjo stavke, to so vaši sovražniki. Zato pa: Izogibajte se jih, slovenski delavci, ne hodite niti v njihovo bližino, kajti bilo bi vam to edino le v nesrečo!“

Skupina NDO delavcev mestne plinarne priredi v nedeljo, dne 23. junija 1912, veliko vrtno veselico na vrtu konsumnega društva „Jadrana“ pri Sv. Jakobu.

Spored: Ob 2. pop. odhod z godbo in društveno zastavo izpred gostilne „Kosič“, ul. Sv. Marka 19, pred Narodno gostilno pri Sv. Jakobu, kjer svira godba več komadov. Od tam odhod točno ob 2 in pol pop. na veselčni prostor. Na veselčnem prostoru se bodo vršili govori, svirala bo godba NDO, petje.

I. šaljivi prizor: Dirka v vrečah, I. nagrada K 5.—, II. nagrada K 3.—, III. nagrada K 2.—, II. šaljivi prizor: Zbijanje klobas.

Po sporedu ples, ki začne točno ob 4:30 in traja do polnoči. Vstopnina k veselici 40 vin. za osebo, ples 10 v. komad.

Avtomobilska tekma. Z velikansko napetostjo je tržaško občinstvo včeraj popoldne pričakovalo prihoda avtomobilov, ki tekmujejo v alpski tekmi. Ulice, po katerih so prihajali avtomobili, so bile polne občinstva, in magistrat je bil toliko prijazen napram tekmovalcem, da je dal temeljito poskropiti ulice, po katerih so vozili.

Prav prijetna taka vožnja gotovo ni, kajti avtomobili in ljudje v njih se skoraj niso videli iz prahu, ki je ležal na njih po par prstov debelo.

Kmalu po 3 je dospel prvi avtomobil, v katerem se je vozilo kontrolno vodstvo in ž njim polkovnik generalnega štaba Schmid, kot prvi tekmovalec pa je dospel hitro za tem vozom Willy pl. Guttmann, za njim pa v presledkih do največ pol ure drugi tekmovalci.

V Dreherjevi pivovarni je bila pripravljena za tekmovalce garaža in tu so jih pričakovali namestnik princ Hohenlohe, župan dr. Valerio, vojaški štacijski poveljnik kontradmiral Kohen, ravnatelj pomorske oblasti Delles, brigadir gm. pl. Krauss-Elislago, predsednik tržaškega avtomobilskega kluba baron Economio in razni drugi visoki uradniki in odličnjaki.

Izgubil se je 10letni deček Bischof Franc, učenec 4. razr. nemške šole v ulici Anunziata. Včeraj ob polnenjsih bi bil deček moral priti iz šole domov, a ga do večera ni bilo. Deček je močne rasti, ima rumene lase in modre oči ter govori slovenski, italijanski in nemški. Kdor bi dečka

našel, naj to naznani staršem v ulici Gian Rinaldo Carli št. 10.

CM podružnica v Lonjerju priredi torej v nedeljo, dne 29. t. m. svojo vrtno veselico na vrtu gostilne „Pri županu“ v Lonjerju. Na sporedu je: petje, razne godbene točke, srečolov, šaljiva pošta ter emodeljanska, gotovo vsem priljubljena igra „Brat Sokol“.

Po veselici bo ples v prostorih. „Kons. društva“. K plesu in na veselici bo sviralo dobro izvežbano godbeno društvo „Volarič“ iz Lonjerja. Kdor se hoče v nedeljo 23. t. m. navžiti zdravega in svežega zraka in lepe zabave, naj poseti veselico CM podružnice v narodno zavedni vasi Lonjerju!

Zavod sv. Nikolaja opozarja zlasti služkinje na veselico, ki bo v nedeljo ob 5 pop. v Rojanu. Pri prireditvi sodeluje tudi dramski odsek „Slov. del. izobr. društva“, ki priredi veselo igro „Charlejeva tetka“. Po sporedu ples.

Slovenska dekleta, ki ste tolikokrat našla pomoči in zavetja v imenovanem zavodu, pridite tudi na našo zabavo, katere prihodek je zopet namenjen le vaši korist!

Tržaška mala kronika.

Trst, 19. junija.

Zastonj se je vozil iz Pule v Trst 43letni kurjač Fran Donaggio iz Gradeža. Mož se je na skrivnem utihotapil na Lloydov parnik „Brioni“, a so ga med potjo zasačili in v Trstu spravili v varno zavetje, kjer se sicer ne bo vozil zastonj, a dobi poleg tega za nekaj časa tudi brezplačno hrano in stanovanje.

Žepna tatvina. V neki gostilni v Starem mestu je bil aretiran 34letni brezposelni natakar Anton D'Aprile, ker je dnarnarju — tudi renjokolu — Josipu Sartoriju ukradel 8 K.

Radi poizkušene tatvine potom vloma. 21letni zidar Roman Vecchiet iz Trsta, stanujoč v zagati del Forno št. 3, je delal te dni v nekem stanovanju hiše št. 4 v ulici Palestina. Ker je opazil, da je stanovanje družine Prinz v tej hiši sedaj prazno, ker se družina nahaja na letovišču, je Vecchiet s pomočjo ponarejenega ključa odprl stanovanje. Ravno ko je hotel s silo odpreti predal neke omare, ga je iznenadil vratar one hiše ter ga izročil redarju.

Porotno sodišče.

Roparski umor v Kantridi.

Predseduje dež. sod. svet. dr. Stegù, prisednika dež. sod. svet. Parisini in sodnik dr. Lučić, zapisnikar prav. prakt. dr. Irgolčić, drž. pravdnik dr. Tomičič; branitelj dr. Mandič.

Obtoženec: Ivan Lah, sin Filipa in Rozalije, rojen dne 5. okt. 1884 v Mariboru na Stajerskem, pristojen v Trgovici pri Vel. Nedelji, kat. oženjen, vrtnar, pismen, brez premoženja, že kaznovan, ki je obtožen.

1. da je dne 12. februarja 1912 v Kantridi, z namenom si prilastiti tuje premično imetje, zavratno udaril večkrat s pestjo in sekiro po glavi Rožo Osvaltovo, hoteč jo usmrtiti in je torej ravnal proti njej tako, da je od tod izvirala njena smrt, nastopivša neposredno potem, naka je vzel iz zaprtega kovčega Vekoslava Kolarja znesek K 120.—, iz kovčega Antona Holza znesek K 118/76, iz kovčega Antona Kremžarja znesek K 95.— in srebrno uro v vrednosti K 18.— ter končno iz omare zakoncev Jakoba in Rože Osvalt dragocenosti v vrednosti okrog 150 K;

2. da je v svojo korist in brez privolenja dotičnih lastnikov vzel v Kantridi: a) ne natančno določljivega dneva I. 1911. dve pili in eno žago v vrednosti K 5/40, kar je bilo last Ane Vlasiceve; b) ne natančno določljivega dneva istega leta znesek K 7/20, ki je bil last Antona Vrha; c) dne 26. decembra 1911. nekaj pečenke in znesek K 4.—, kar je bilo last Frana Kremžarja; in torej s tem zakrilil

hudodelstvo zavratnega in roparskega umora

v smislu §§ 134, in 135 št. 1 in 2 k. z. in prestopka tatvine v smislu § 460 k. z. in kaznivoga po § 136. k. z.

Obtožnica pripoveduje, da je imela umorjenka osem ran, vse na glavi, razun ene na vratu, ki so bile po mnenju zdravnikov, ki so raztelesili umorjenko, vse smrtno in da so bile zadane najbrž, ko je ležala umorjenka v nezavesti ali že mrtva na tleh. Sekiro so našli naslonjeno na umorjenkinih nogah. En udarec je bil zadan z ostrino, s sekiro ali nožem.

Izrečani so bili sledeči porotniki: Košuta Fran, Pertot Josip, Klemenc Jakob, Nemec Fran, Rossmann Fran, Žgur Leopold, Stranj Jakob, Ponikvar Fran, Giacconi Andrej, Hmelak Fran, Slavič Štefan Ignac in Kocijančič Josip.

Razprava se vrši v slovenskem jeziku, vsi porotniki so prisegli po slovensko.

Zasliševanje obtoženca.

Obtoženec je izjavil, da se prizna kriv v obtožnici očitanih dejanj, toda ne v vsem.

POZOR!! Vsi zavedni Slovenci in Slovenke kupujejo samo pri narodni tvrdki **Križmančič & Breščak, Trst, ulica Nuova 37.**

Pripovedoval je, da je bil v zadnjem času, do 3. februarja zaposlen na Reki. Bilo je tedaj slabo vreme in delalo se je le po par ur na dan. Moral je pošiljati denar domov ženi, zanjo in za tri otroke. Stanovanja je plačeval na Reki 12 K. Ker mu je šlo slabo — zajtrkoval ni nič, večerjal pa le česen — je sklenil pobrati denar svojim bivšim sestanovalcem pri Osvaltovih. To je bilo dva dni pred smrtjo Osvaltove.

Tisti dan je ob polni 10 prišel v Kantrido in šel k Osvaltovim, kjer je bila ona sama doma. Prosil jo je, da bi ga zopet vzela na stanovanje. Stori je to, ker je prej tam plačeval le 7 K. Ker ni rekla nič, je odšel, kupil par cigaret, popil osminko žganja in se vrnil. Osvaltova je bila v kuhinji. Prosil jo je, naj mu da kaj jesti, kar je pa odbila. Da bi mogel vzeti denar, je udaril Osvaltovo s pestjo po desnem senu, da se je zgrudila brez krika in ji je pritekla kri iz ušes in nosa. Potem je šel zakleniti vrata. Vrnil se je nato k Osvaltovi, ki je ležala v nezavesti, in jo je udaril še dvakrat z majhno sekuro in sicer z ušesi, enkrat z desne, drugič pa z leve. Z ostrino je ni udaril in tudi ne po vratu. Ta udarec je dobila, ker je udarila z vratom ob rob štedilnika. Ubiti je ni hotel, hotel jo je le omamiti. Tudi s sekuro jo je udaril, da ne bi ga motila pri jemanju denarja.

Nato je odprl s sekuro kovčge in pobral v obtožnici navedene zneske ter iz omare Osvaltove dragocenosti. Odšel je potem skozi okno ter nato na Reko, odtod pa z nekim Rebcem v kočiji proti Bakru. Pri Sv. Kuzmu sta se poslovila, in obtoženec se je z bakarske postaje odpeljal domov. Z ukradenim denarjem je kupil ženi nekaj robcev, zase pa suknjo, ki pa mu jo je nekdo v vlaku ukradel z denarjem vred, ki ga je imel v njej.

Na tozadevno vprašanje je potrdil, da je sklenil dva dni prej, da pokrade pri Osvaltovih denar, pa naj bi bila Osvaltova doma ali ne. Zanimal pa je, da bi bil pred ogrskim sodiščem izpovedal, da je sklenil umoriti Osvaltovo. Odločno je zanimal druge očitanje tatvine.

Vprašan po svojem življenju, je povedal, da so bili starši viničarji, oče je bil pijanec, ki je pretepal mater. Obtoženec je bil operiran zaradi kile, vsled česar ni bil vojak, v letu 1901. pa je padel z visoke črešnje in se pobil na zadnjem delu glave, da je potem ležal nekaj nad en mesec v ormoški bolnišnici. Oženil se je in žena je 14 let starejša od njega. Ženi je pošiljal denar domov, eno leto okrog 160, drugo okrog 100 in tretje okrog 80 do 100 K.

Po onem padcu občuti posebno ob slabem vremenu in če pije alkoholne pijače, zlasti žganje, se mu moti v glavi. Vina prenese največ en liter.

Obtoženec je zanimal, da bi ponujal ženev ženskam v Kantridi. S svojimi sestanovci se je pač razumel včasih dobro, včasih slabo. Od Osvalta je šel proč, ker je sestanovalec Kremžar pripeljal po božiču svojega svaka seboj in ni bilo več prostora.

Na braniteljevo vprašanje je potrdil, da sta se v rodbini njegovega strica, očetovega brata, dogodila dva slučajna padavice. Posebno ob vročini bole obtoženca oči, to pa po onem padcu. Vprašan, ali smatra tatvino v potrebi za greh, je odgovoril, da ne. Predsednik: Pa ste bili že kaznovani zaradi tatvine.

Branitelj: Sodišče ima pač svoje menenje o stvari, obtoženec pa svoje.

Zanimal je tudi, da bi postopal brez dela. Stori je to tedaj, kadar ni imel dela. S toliko starejšo žensko se je oženil, ker je bila pač nesreča.

Zasliševanje prič.

Priča Jakob Osvalt, mož umorjenke, delavec v tovarni torpedov na Reki, je povedal, da je odpravil obtoženca meseca januarja iz hiše, ker se je prepiral z drugimi sestanovci, ker so ga imeli na sumu tatvine in ker je tudi grozil pričiniti ženi. Tisti dan ni žena prinesla kosila v tvornico. Zdelo se mu je čudno to, začelo ga je skrbeti, pustil je delo in šel proti domu. Ko je prišel do hiše, je videl okno v sobo odprto, v sobi pa okrvavljen stol, hišna vrata pa so bila zaklenjena. Skočil je skozi okno v sobo, odtam v kuhinjo, kjer je videl ležati ženo vso v krvi na tleh. Dvignil jo je in začel klicati, a bila je mrtva. Odprl je nato vrata in začel klicati ljudi na pomoč. Prišli so in tudi kmalu potem orožniki. Pozneje je videl, da so vlomljeni kovčegi delavcev, ki so stanovali pri njem, sebi ukradeno zlatnino je pogrešil šele drugi dan. Ljudje so takoj rekli, da je to hudodelstvo zagrešil obtoženec.

Priča je spoznal tri po predsedniku pokazane prstane za svoje. Ura ni njegova. Škode vsega skupaj je imel nad 600 K.

O obtožencu je povedal priča, da je rad pil, se prepiral s sestanovci, bil nasilen. Bil je vedno dobre volje, ko je imel denar, če ga pa ni imel, pa silovit. Za obtoženca niso vedeli, da je poročen, ker je povedal samo, da ima šestletnega otroka, ne pa da ima ženo, in je vedno nadlegoval ženske in jih nagovarjal, da se poroče z njim.

Na vprašanje porotnika g. Pertota, zakaj ni odpravil že prej iz hiše Laha, ko ga je spoznal za takega siloviteža, je odgovoril priča, da je bil itak samo dva meseca pri njem.

Priča Elija Rebec je poznal obtoženca morda eno leto in je bil njegov prijatelj. Tisti dan je prišel obtoženec k njemu, mu povedal, da gre v službo ladjedelnice „Danubius“ v Kraljevico za prostornega mojstra, da je poslal delavce že naprej, on pa da se pelje s kočijo. Povabil je pričo, naj gre z njim. Peljala sta se do Sv. Kuzme, kjer sta bila v gostilni. Priča se je vrnil nazaj v Reko, obtoženec pa je dejal, da gre dalje v Kraljevico. Tisti dan je obtoženec povedal, da ima nekaj denarja pri sebi, kar se je zdelo priči malo čudno, ko je bil nekaj dni prej brez denarja in brez službe. Bil je tedaj obtoženec precej vznemirjen. Zvečer so prišli tajni redarji in priča je moral k Sv. Kuzmi, kjer se je izvedelo, da obtoženec ni odšel v Kraljevico, temveč na kolodvor in se odpeljal proti Ogrski.

Obtoženec je bil vesel človek, pošten. Priča ni vedel, da je obtoženec oženjen, ker je nekega dne pripeljal k njemu neko žensko in povedal, da je to njegova ljubica. Svoj čas je priča posodil obtožencu 20 K, ki jih je poslal domov.

Priča Neža Smrdel, pri kateri je obtoženec stanoval zadnji čas na Reki, je povedala, da je bil obtoženec reden, trezen, pošten, dober človek. Stanoval je pri njej mesec dni. Tisti dan je okrog poldneva prišel domov — bil je prej brez dela — in je povedal, da je dobil delo v Kraljevici. Bil je precej razburjen, češ, ker ni prej imel dela, sedaj pa ga je dobil. Priča je smatrala obtoženca za tako poštenega, da mu je zaupala stanarino, ki je ni mogel plačati, ko je bil brez dela. Ko je pozneje izvedela o njegovem činu, ni mogla verjeti, da bi bil storil obtoženec kaj takega. Domov je pošiljal denar, vendar pa ni vedela, da je oženjen. Bil je veselega značaja, se je rad šalil in ni nikakor tožil o kaki bolezni v glavi.

Priča Katarina Lenarčič je izpovedala, da jo je obtoženec nadlegoval, da bi se poročila, ker je imela 800 kron, česar pa priča ni hotela. Šest dni pred zločinom je bil obtoženec pri priči in dejal: „Kaj je meni delo? Imam 5 K na dan, če delam, ali ne“. Priča pa mu je odgovorila: „Jaz sem škrbasta, grda, slepa, stara!“ On pa: „Kdaj se bova poročila, za pust?“ Drugič jo je vprašal, ali pozna kako žensko, ki bi imela 400 K, naker mu je odgovorila priča, da mora iti na Kranjsko, tam imajo dekleta denar, tukaj pa le štruce. (Smeh v dvorani.) Lah je bil zelo premeten človek, je hotel biti vedno „nobel“. V začetku je bil prijazen, potem pa sirov. Rad se je lagal. Bahal se je, da drugi jedo fižol, on pa golaš. Priča ni nikdar slutila, da je obtoženec poročen.

Branitelj: Ali imate otroka?
Priča: Nimam! Nimam!

Opozorjamo naše cenjene čitatelje na današnji oglas „Trgovske obrtne zadruga v Gorici“ (Vabilo na izredni občni zbor), ki je uvrščen na III. strani.

Trgovska obrtna zadruga v Gorici sklicuje dne 30. t. m. izredni občni zbor, da odločuje o likvidaciji zadruga.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom v Gorici

vabi svoje p. n. gg. člane na

izvenredni občni zbor

ki se vrši

v nedeljo, dne 30. junija t. l.
ob 10. uri predpoldne

v zadruginih prostorih.

DNEVNI RED:

Razdružba zadruga.

Ker občni zbor, sklican na dan 16. t. m. radi prepisne udeležbe ni bil sklepčen, bo sklepal drugi občni zbor dne 30. t. m. o razdružbi (likvidaciji) zadruga veljavno brez ozira na zastopane deleže.

V GORICI, dne 16. junija 1912.

Načelstvo in nadzorstvo.

R. Gasperini, Trst

Telefon šte. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10

Prevozno podjetje

o. kr. avstrijskih drž. železnice

2051

šprejme razcarinjane kakor železnice blaga iz mitne, dostavljanje na dom.

POŠILJATVE, POTEGA KOVČGOV. NAJDOGODORNEJŠE CENE.

Zastopstvo trdke „CEMENT“

Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spiljetu.

PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

Po najvišjem pooblaščenju ces. in kr. apostolskega Veličanstva

Izredna c. kr. državna loterija

v dobrodne namene c. kr. domobranstva in orožništva

TA DENARNA LOTERIJA, edina v Avstriji zakonito dovoljena, vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupni vsoti 625.000 kron.

Glavni dobitnik: 200.000 K.

Žrebanje se bo vršilo javno 4. julija 1912. Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobijo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III. Vordere Zollamstrasse 7, v loterijskih kolekturah, tobakarnah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za kupovalce srečk brezplačno. Srečke se pošiljajo poštino prosto.

Od c. kr. loterijske direktije (Oddelek za drž. loterije)

V manufakturni trgovini

TRST, VIA SETTE FONTANE ŠTEV. 15.

traja še vedno razprodaja vsega blaga
po že naznanjenih cenah.

G. PEKIĆ.

Pri nakupu pristnega

Gerolsteinskega vrelca

pazite na

varstveno

znamko

rdečo zvezdo.

Glavna zaloga: Robert Metzger & Co
TRST, prsta luka, skladišče 2,
telefon 750

Potovalec: Tomaž Hinteregger, Trst
ulica Miramar šte. 25.

Zaloga po vseh tržaških mirodlinicah. Gerolsteinski vrelci se nikdar ne pokvari.

Milo je zaupen predmet!

Kako to, da obvladajo Schichtova mila celo monarhijo?
Ker so nedosežna v kakovosti, štedljivosti in čistosti.

Priča Franc Kremžar je delal skupaj z obtožencem in tudi žnjim skupaj stanoval pri Osvaldu. Obtoženec mu je ukradel 4 K in kos pečenke, za kar zahteva odškodnine 5 K. (Smeh.) Obtoženca ni nihče maral, ker je bil sirov, nasilen človek, ki se je norčeval iz sostanovalec.

Obtoženec odločno zanika, da bi bil ukradel priči ono svoto in pečenko.

Branitelj: Ali ni imel gospodar morda mačka ali psa, ki bi bil ukradel pečenko? Priča: Ne! Je bilo potem vse lepo spet nazaj zavito.

Predsednik: Potem je pač malo neverjetno, da bi bil to maček! (Smeh!)

Priča Anton Kremžar je izpovedal, da obtoženec ni bil kaj prida, delal ni rad, pil je rad, priči je imel večkrat za norca. Da bi bolela obtoženca glava, ne ve. Priči je obtoženec ukradel 95 K in uro, vredno 18 K. Zahteva povrnitev škode.

Priča Anton Holz je izpovedal o obtožencu enako, kakor prejšnja priča. Obtoženec se je rad norčeval. Priči je odnesel K 11876. Zahteva povrnitev.

Priča Anton Vrh pozna obtoženca kake dve leti, je stanoval žnjim skupaj. Prav priden ni bil, ker ga je na cesti obral. Vzel je na cesti priči denarnico iz žepa, mu vzel denar in dal prazno denarnico nazaj v žep. Priča se mu ni upal storiti nič, ker je obtoženec večkrat govoril, da je že več ljudi ubil.

Obtoženec odločno zanika, da bi bil vzel priči denar iz žepa.

Priča Ana Vlašić je prisegla hrvatski in povedala, da je bil obtoženec pri njej z drugimi vred na hrani in stanovanju. Bil je vedno dober, toda ker je povišala znesek za hrano in stanovanje, česar pa niso hoteli plačati, jih je odpustila. On pa ni hotel iti in je rekel, da pobije pričo in njenega moža. Nekega dne mu je v tovarni padlo nekaj na glavo, vsled česar je bil osem dni bolan. Zaradi bolečin na nogi je bil bolan še dalje časa. Pijanec ni bil in je redno plačeval hrano in stanovanje, in je bil sicer prav dober človek.

V hiši priče Marije Vinček je stanoval obtoženec pri drugi stranki osem mesecev. Bil je prav dober, reden človek, se je rad šalil in pijanec ni bil. Pravil je, da je samec. Tisti dan je šel obtoženec mimo njene hiše v Kantridi ob polni deseti dopoldne. Videla ga je v lice in ga z vso gotovostjo spoznala. Ko se je vračal, ga ni videla.

Branitelj je nato obširno in vsestransko utemeljil predlog na preložitve razprave v svrhu izročitve obtoženca v preiskavo zdravniškom psihijatrom.

Državni pravdnik je kratko izjavil, da je sicer osebo drugega mnenja, da pa prepušča odločitev sodnem dvoru.

Sodni dvor je v smislu § 134 k. p. r. z ozirom na procesualne podatke sklenil, da se razprava prenese, da preiščejo zdravniški izvedenci obtoženčovo duševno stanje.

Z ozirom na ta sklep bi bilo pač umestno, da prepeljejo obtoženca v preiskovalni zapor ljubljanskega sodišča, kjer bi ga lahko preiskali psihijatri, ki so zmožni obtoženčevega materinega, slovenskega jezika, in bi ti potem izrekli svoje mnenje, ki more biti le tedaj popolno, če morejo zdravniški neposredno občeati z osebo, ki jo opazujejo in preiskujejo.

Današnja razprava proti Josipu Basso in drugom zaradi ponarejanja denarja, ki je je bila določena za dva dni, odpade, ker so se predlagale nove polzvedbe.

Loterijske številke, izžrebane dne 18. junija:
Praga 36 24 52 47 19
Lvov 32 37 33 67 18

Društvene vesti.

Odbor dramatičnega društva ima danes zvečer svojo konstitutivno sejo, h kateri so povabljeni tudi gg. namestniki.

Tržaška sokolska župa.

Radi hitrejšega prestopa na Jesenicah in radi morebitne nabave nižjih vozniških listkov za prago Trst-Jesenice je treba že naprej kupiti listke za prago Jesenice-Praga (in nazaj). Zato pozivam vse, ki so se priglasili za zlet v Prago, da prinesejo in izročijo danes zvečer ob 8 v telovadnici znesek K 3020 za III. oz. K 49— za II. razred, da se vozni listki takoj skupno naroče.

Ambrožič, načelnik TSŽ

Danes, v četrtek, zvečer ob polidevetih se vrši odborova seja v vadijski sobi.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojani Gospodine pevke in gospodje pevci se opozarjajo na pevsko valjo, ki se bo vršila danes ob 830 zvečer.

III. javna produkcija gojencev glasbene šole podružnice „Glasb. Matice“ se bo

vršila v soboto 22. t. m. ob 830 zvečer v veliki dvorani „Narodnega doma“. Program se objavi pravočasno.

Nar. del. organizacija.

— Skupina NDO „Plavži“ v Škedenju sklicuje za soboto ob 7 zvečer **javen shod** v prostorih „Gosp. društva“ v Škedenju.

— Delavci pridite na shod v velikem številu, kajti ta shod je velike važnosti za delavstvo v plavžih.

— Skupina „Mestna plinarna“ sklicuje za danes ob 6 zvečer sestanek v društ. prostorih ul. Sv. Marka 19.

Zidarji! Vabljeni ste na sestanek, ki bo jutri ob 6 zvečer v društvenih prostorih ul. sv. Frančiška št. 2.

— Tesarji! NDO vas vabi na sestanek, ki bo v soboto ob 8 zvečer v društvenih prostorih ul. sv. Frančiška št. 2.

— Tov. Verčon je nabral za zastavo zidarjev na sestanku delavcev mestne plinarne K 12—. Iskrena hvala!

— Vsi oni zidarji, ki jih na delu silijo socijalni demokrati, da se morajo organizirati v njihovi organizaciji, naj nemudoma, ko se pripeti kak tak slučaj, sporoče vodstvu NDO imena dotičnikov, da se nastopi proti njim. Treba je hujšaka, ki imajo namen slovenskega delavca spraviti v nesrečo, na podlagi kazni, če živa in pisana beseda nič ne pomaga, prepričati, da je tako ravnanje — zločinsko.

Vesti iz Goriške.

Javna ljudska knjižnica v Nabrežini priredi na dan 23 t. m. ob 6 popoldne javno tombolo. — Činkvina K 100 in tombola K 200. Srečke se prodajajo po 40 vin. komad. Pred tombolo in po njej ples na trgu. V slučaju neugodnega vremena se bo tombola vršila dne 30. t. m.

Neosnovan sum. Lastniku kavarne Korzo, g. Karlu de Rosa, je izginila denarnica s svoto K 500. Informiral je takoj policijo, ki je aretirala natakarkja O. P. Nesrečnej je bil par dni v zaporu, predno se je izkazalo, da sum ni bil upravičen.

Kolesarsko društvo „Danica“ nanašanja, da se dirkači še lahko vpišejo k nedeljskim dirkam Gorica-Miren-Gorica. Na-grade so krasne. Vse nagrade cestnih dirk spremlja v ta namen izdelani diplom. Do sedaj se je vpisalo k vsem dirkam 51 dirkačev. Na veselici in k plesu bo sviral orkester iz Kozane.

Javna tombola se bo vršila v Zavrhu št. 1 pri Divači v soboto dne 29. t. m. (na dan Sv. Petra in Pavla) v prostorih g. Iv. Dujca. Dobitka: činkvina K 80, tombola K 160. Pred in po tomboli ples, pri katerem bo svirala sokolska godba iz Herpelj.

Vesti iz Istre.

Iz Brega. Na slavnosti združenih pevskih društev v Bregu dne 7. julija, pri kateri sodeluje godba NDO iz Trsta, so obljubila svoje sodelovanje še sledeča bratska društva: 1. Pevsko društvo „Hajdr h“ s Proseka. 2. „Čuatinca“ od Sv. Jakoba. 3. Pevsko društvo „Velesila“ iz Škedenja. 4. Pevsko društvo „Lipa“ iz Bazovice. 5. Pevsko društvo „Domovina“ iz Ospa. 6. Pevsko društvo „Zastava“ iz Lonjerja. 7. Pevsko društvo „Lilja“ iz Beke.

Kaj pa naša „Glasbena Matice“ iz Trsta? Ne bi li nje izlet po morju preložila na nedeljo preje ali kasneje? Bi li ne bilo velikega pomena za napredek v petju, ako bi „Glasbe a Matice“ pokazala — **kakšno mora biti umetno petje** — onim, ki se jih more le z velikim trudom in sveto potrpežljivostjo pripraviti do tega, da morejo nastopiti!

Bratska društva, ki bi še rada nastopila na slavnosti, naj blagovolijo do 23 t. m. sporočiti na Veselični odsek CM po družilce za Breg v Dolini.

NAROČBE za oglase naslovite na „Inseratni oddelek Edinosti“, ako želite, da bodo oglasi takoj uvrščeni v našem listu.

Tužnim srcem naznajuemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljena

Koza Rože

danes, dne 19. t. m. ob 3. uri popoldne, preživena s sv. zakramenti po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospod. zaspala. Pogreb se bo vršil v petek 21. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše ž. lasti v ulici Benacora št. 24, Ljubljana.

TRST, dne 19. junija 1912.

Roza, ž. ml., J. slip, oča. Josip in Rudolf, brata. NOVO POSREDOV. PODJETJE, TRST Gorazd (Tij. Goldeni)

Narodno podjetje!

Primorska tovarna

SODOVICE in POKALIC

d. dr. „ADRIJA“ z o p.

Sv. Ivan - Vrdela - TRST - Sv. Ivan - Vrdela

Ima izdelke najprve vrste v tej stroki

Narodno podjetje!

Sedlarska delavnica

Ivan Kravos na Kornu 11.

Zaloga navadnih in finih vpreg in oprav, kakor tudi različnih potrebščin za konje. Velika izber uagobčnikov, ovratnikov in bičev za pse. Zaloga potnih kočevkov, listnic, denarnic, nahrbtnikov itd. Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča popravila. Postrežba točna in solidna.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besede. Mestno tiskano besedo se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stot. Plača se takoj in na pred. oddelku.

Lepa meblirana soba se odda v najem. Ulica S. Marco 4, III. n. 1310

Steklena posoda in porcelan je na prodaj še malo časa po zelo znižanih cenah. Ulica Carducci 14. 1309

Dekle 28 let staro z nekoliko premoženja se želi spoznati s starejim mladeničem. Pri-merno službo v svrhu ženitve. Ponudbe na Inzeratni oddelek „Edinosti“ pod „Bodočnost“. 1214

Šivilje, samo, spretno išče se takoj za pol-dneve. Sprejem do sobote 22. junija. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 1312

Proda se malo rabljen gramofon najboljšega sistema in 20 plošč s slovenskimi in nemškimi komadi po zelo nizki ceni. Več pove Inzeratni oddelek Edinosti pod št. 1308. 1308

Išče se 14-letni deček ali deklica za razna-sanje kruha od 6. do 8. ure zjutraj. Mlekarna Tomac, Cecilija 8. 1311

Ročni delavci dobijo takoj dela pr. kamenolomu v Borštu. 1213

Sprejme se takoj mladenič 18 do 20 let star, priden in učen prodajalničar jestvin. — Buffet Via S. Caterina. 1297

Absolvent obrtač šole išče službo risarja ali kaj sličnega. — Ponudbe pod naslovom: P. Vidmar, Vipava, Kranjsko. 1287

JOSIP STANTIČ, Trst, Piazza Rosario

odlikovan z zlato kolajno in križem na svetovni razstavi v Rimu

ZALAGATELJ ČEVILJEV c. kr. finančne strože za Trst, Koper in Pulo, c. kr. varnostne strože za Trst, okolico, Pulo in Gorico, skladišča c. kr. glavnega cesarskega urada in drugih skladišč.

Priporoča cenjenemu občinstvu

svojo veliko in dobro poznano tovarno in trgovino čevljev za moške, ženske in otroke.

V manufakturni trgovini

CARLO ANDREJCIC

ulica Malcanton št. 10-12

se proda radi požarja vse blago po najnižjih cenah.

Krasen perkal v najnovejših barvah	od vin. 34 dalje.
Zefir za srajce	56
Ponarejena svila s črtami	76
Narejene rjuhe za eno osebo 150/259	od K 2—
Narejene rjuhe iz samega p'atna 160/250	420
Obrisalke	od vin. 38
Chiffon prve vrste	45
Kosi madapolana 14 metrov l. vrste	po K 420
Že ske srajce s finimi vezeninami	2—
Spodnja krila črna l. vrste.	3

Vsakovrstni predpasniki iz črnega satina, moške nogovice po 32 vin., ženske po 20 vin

Vse drobnarije se proda za 20 posto pod tov. ceno. Posluži e se prilike!

Pozor!

Opoldne in zvečer abonent. zelo ugodno. Izborna kuhinja in budjevojske pive (nič glavobola). Zmarne cene.

Restavracija - Hôtel Balkan (: Piazza : Caserma)